

A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Médiatanácsának 123/2020. (II.25.) számú határozata

Ügyiratszám: MN/3049-6/2020.
Ügyintéző: **személyes adat**
Telefonszám: **személyes adat**
E-mail: **személyes adat**
Tárgy: kiegyensúlyozottsági kérelem
elbírálása

Határozat

A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Médiatanácsa (a továbbiakban: **Médiatanács**) **személyes adat** (**személyes adat**; a továbbiakban: **Kérelmező**) a Duna Médiaszolgáltató Nonprofit Zrt. (1038 Budapest, Bojtár u. 41-47., a továbbiakban: **Médiaszolgáltató**) Kossuth Rádió adóján 2020. február 5-én 6 órai kezdettel sugárzott „Jó reggelt Magyarország!” című műsorszám részét képező „Kronika” című műsorszámban 07:12:24-07:13:16 óra között közreadott híradással kapcsolatosan, 2020. február 5-én benyújtott kiegyensúlyozottsági kérelme alapján 2020. február 6-án indult közigazgatási hatósági eljárásban a Kérelmező kérelmét **elutasítja**.

A véglegessé vált döntés ellen - annak közlésétől számított 15 napon belül a Fővárosi Törvényszékhez (a továbbiakban: **Bíróság**) címzett, de a Médiatanácshoz - a személyesen eljáró ügyfél esetében választása szerint elektronikus vagy postai úton, a jogi képviselő által kizárólag elektronikus - benyújtott keresetlevéllel közigazgatási per indítható. A keresetlevél benyújtásának a közigazgatási cselekmény hatályosulására nincs halasztó hatálya, az azonnali jogvédelem a Bíróságtól kérhető. Tárgyalás tartása a Bíróságtól kérhető. A keresetet a Bíróság hatvan napon belül bírálja el.

Az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény (a továbbiakban: **E-ügyintézési tv.**) alapján elektronikus úton történő kapcsolattartásra kötelezett minden beadványt kizárólag elektronikus - az E-ügyintézési tv.-ben és végrehajtási rendeleteiben meghatározott módon - nyújthat be a bírósághoz. A Bíróság egyszerűsített perben, a tárgyaláson kívüli elbírálás szabályai szerint jár el.

Indokolás

A Kérelmező a Médiatanácshoz 2020. február 5-én e-mail útján benyújtott beadványában (a továbbiakban: **kérelem**) a Médiaszolgáltató Kossuth Rádió adóján 2020. február 5-én 6 órai kezdettel sugárzott „*Jó reggelt Magyarország!*” című műsorszám részét képező „*Krónika*” című műsorszámában 07:12:24-07:13:16 óra között közreadott híradás kiegyensúlyozottságát kifogásolta.

A Kérelmező szerint a Médiaszolgáltató megsértette a médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény (a továbbiakban: **Mttv.**) 12. § (2) bekezdésében, valamint a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (a továbbiakban: **Smtv.**) 13. §-ában foglalt kiegyensúlyozott tájékoztatási kötelezettség követelményét azzal, hogy a Párbeszéd és az LMP szélerergia hasznosításával összefüggő véleményével kapcsolatos híradása vonatkozásában nem adott tájékoztatást arról, hogy a kormány javaslatára az Országgyűlés a 2016. december 12-i ülésén milyen okokból kifolyólag fagyasztotta be a szélerergia-kapacitás növelését. A Médiaszolgáltató nem tájékoztatta továbbá a hallgatóit az atomenergia felhasználásának lehetőségeiről, valamint a megújuló energia megnevezést félrevezetően használta.

A Kérelmező beadványához mellékelte a Médiaszolgáltató részére 2020. február 5-én, 7 óra 29 perckor e-mail útján küldött kifogását, valamint a Médiaszolgáltató 2020. február 5-én, 15 óra 17 perckor a Kérelmezőnek küldött válaszlevelét, mely szerint a kifogást elutasította.

Az Mttv. 181. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezés előírja, hogy Smtv. 13. §-ában és az Mttv. 12. § (1) és (2) bekezdésében meghatározott kiegyensúlyozottsági kötelezettség megsértése esetén a kérelem elbírálására a JBE médiaszolgáltatók és a közszolgálati médiaszolgáltatók médiaszolgáltatásai tekintetében a Médiatanács, más médiaszolgáltatások vonatkozásában a Hivatal rendelkezik hatáskörrel.

A fenti rendelkezést alapul véve jelen kiegyensúlyozottsági ügyben a kérelem elbírálása az Mttv. 181. § (1) bekezdése és a 182. § u) pontja értelmében a Médiatanács hatósági hatáskörébe tartozik, tekintettel arra, hogy a Médiaszolgáltató közszolgálati, illetve JBE médiaszolgáltató.

Az Mttv. 166. §-a alapján a Médiatanács a kiegyensúlyozott tájékoztatás kötelezettségének megsértésével kapcsolatos eljárásban az Mttv. 181. §-ában meghatározott eltérésekkel és és kiegészítésekkel alkalmazza az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: **Ákr.**) és az Mttv. szabályait. Az Mttv. 144. § (1) bekezdése értelmében a Médiatanács a hatósági ügyekben az Mttv.-ben foglalt eltérésekkel és kiegészítésekkel az Ákr. szerint jár el.

A Médiatanács a hatáskör megvizsgálását követően a kérelem érdemi elbírálásának további feltételeit, azaz az eljárási szabályok teljesülését ellenőrizte.

Az Mttv. 181. § (1) bekezdése értelmében az Smtv. 13. §-ának, vagyis a kiegyensúlyozott tájékoztatás kötelezettségének megsértése esetén benyújtott panasz kérelemnek, a kifejezésre nem juttatott álláspont képviselője, illetve bármely néző vagy hallgató kérelmezőnek minősül. A kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményének megsértése esetén tehát a kifejezésre nem juttatott álláspont képviselője, illetve bármely néző vagy hallgató hatósági eljárást kezdeményezhet, tehát bárkinek – a törvényben meghatározott feltételeknek megfelelően benyújtott – kérelme, így jelen esetben a Kérelmező is, érdemben elbírálendő.

Az Mttv. 181. § (2) bekezdése szerint:

„Az (1) bekezdésben meghatározott hatósági eljárás kezdeményezését megelőzően a kérelmező köteles kifogásával a médiaszolgáltatóhoz fordulni. A kérelmező az általa kifogásolt tájékoztatás közzétételétől, ismétlés esetén az utolsó ismétléstől számított hetvenkét órán belül írásban kérheti a médiaszolgáltatótól azon álláspont - megfelelő, a kifogásolt tájékoztatás közzétételéhez hasonló

körülmények közötti - közzétételét, amelynek közzététele a kiegyensúlyozott tájékoztatáshoz szükséges. Nem élhet a kifogásolás jogával a kérelmező, ha az ismertetésre nem került álláspont kifejtésére ezen álláspont valamely képviselője már lehetőséget kapott, vagy ha e lehetőséget a kérelmező kapta, de azzal nem élt.”

Az Mttv 181. § (3) bekezdése szerint:

„A médiaszolgáltató a kifogás elfogadásáról vagy elutasításáról annak kézhezvételétől számított negyvennyolc órán belül dönt. A döntésről a kérelmezőt haladéktalanul írásban értesíteni kell. A kérelmező a döntés közzétételétől számított negyvennyolc órán belül - a döntés közzetésének elmaradása esetén a kifogásolt vagy sérelmezett tájékoztatás közzétételétől számított tíz napon belül - a kifogásolt műsorszám és az érintett médiaszolgáltató pontos megnevezésével hatósági eljárást kezdeményezhet a Hatóságnál.”

A Médiatanács a kérelem mellékleteit megvizsgálva megállapította, hogy a Kérelmező a Médiaszolgáltatónak 2020. február 5-én, 7 óra 29 perckor e-mail útján küldte meg kifogását, azaz határidőben fordult a Médiaszolgáltatóhoz. A kifogást a Médiaszolgáltató a 2020. február 5-én, 15 óra 17 perckor a Kérelmezőnek e-mail útján küldött levelében elutasította. A Kérelmező ezt követően a 2020. február 5-én 17 óra 29 perckor – azaz az elutasító döntés közzétételétől számított negyvennyolc órán belül, tehát határidőben – a Hatósághoz e-mail útján benyújtott beadványával hatósági eljárást kezdeményezett a Médiatanácsnál.

A Médiatanács az eljárás tárgyát képező kérelem vonatkozásában megállapította, hogy az a hivatkozott eljárási szabályoknak megfelel, így érdemben elbírálható.

Fentiek alapján 2020. február 6-án közigazgatási hatósági eljárás indult és a Médiatanács a 2020. február 6-án kelt, Dr. Karas Monika, a Médiatanács elnöke által aláírt MN/3049-2/2020. ügyiratszámú végzésével tájékoztatta a Médiaszolgáltatót a kérelem beérkezéséről és az eljárás megindulásáról, továbbá kötelezte, hogy a végzés közzétételétől számított 2 munkanapon belül terjessze elő nyilatkozatát és szolgáltatson adatot arról – az esetlegesen ezt alátámasztó dokumentumok csatolásával együtt –, hogy a kiegyensúlyozottsági kérelemmel érintett műsorszámokban – vagy amennyiben megítélése szerint a kifogással érintett műsorszám jellegéből adódóan a kiegyensúlyozottság követelménye műsorszámok sorozatában is megvalósítható, az azt követően sugárzott híreket szolgáltató műsorszámokban – biztosította-e a kérelemben megjelölt álláspont megjelenését, valamint nyújtsa be a végzés mellékleteként másolatban csatolt irattal, azaz a Kérelmező kiegyensúlyozottsági kérelmével kapcsolatos álláspontját tartalmazó nyilatkozatát, továbbá csatolja a kifogásolt műsorszám felvételét és szó szerinti szöveges leírását.

A Médiaszolgáltató nyilatkozata, valamint az érintett híradás szó szerinti szöveges leírata, illetve a kifogásolt híradás felvételét tartalmazó CD adathordozó 2020. február 11-én, postai úton érkezett meg a Hatósághoz.

A Médiaszolgáltató nyilatkozatában előadta, hogy álláspontja szerint teljes körűen eleget tett a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményének. Kifejtette, hogy a Médiaszolgáltatónak az Smtv. és az Mttv. rendelkezéseiben szabályozott kiegyensúlyozott tájékoztatási kötelezettségének a tájékoztató és híreket szolgáltató műsorszámokban kell eleget tennie. Az Mttv. 83. § (1) bekezdése tartalmazza a közszolgálati médiaszolgáltatás céljait, ezen belül a kiegyensúlyozott, pontos, alapos, tárgyilagos és felelős hírszolgáltatást, valamint tájékoztatást. Előadta továbbá, hogy a kiegyensúlyozottság vizsgálata során tisztázni kell, hogy a Kérelmező által hiányoltak relevánsak voltak-e a műsorszám témája vonatkozásában, érdemben eltérőek voltak-e a műsorszámokban szereplő véleményhez képest, és megfelelő időben elérhetőek voltak-e a Médiaszolgáltató számára.

Előadta továbbá, hogy a kifogásolt műsorrészben elhangzott nyilatkozat és az Országgyűlés Törvényalkotási bizottságának 2016. december 8-i ülése között több mint három év telt el. E körben hivatkozott a Médiatanács MN/32885-7/2019. számú döntésében is megjelenő joggyakorlatára, miszerint *„az ilyen jelentős, azaz hetekben mérhető időtartam már kívül esik azon, melyen belül ésszerűen elvárható lett volna a Médiaszolgáltatótól, hogy műsora szerkesztése során e véleményekre figyelemmel legyen.”*

Az előadottakra tekintettel kérte, hogy a Médiatanács a Kérelmező kérelmét utasítsa el.

A Médiatanács a rendelkezésre álló adatok, a kifogás és a kérelem, a Médiaszolgáltató nyilatkozata és az érintett hirdás részletes tartalmi vizsgálata alapján az alábbi tényállást tárta fel, és azt az alábbiak szerint értékelte.

1. A Kérelmező (a kérelemből és a kifogásból megismerhető) álláspontja:

A Kérelmező a kifogásában előadta, hogy a kormány már megindokolta, hogy miért nem támogatja a szélenergia használatát, mivel azonban a Médiaszolgáltató ezt a témát nem dolgozta fel, a hallgató nem értesült ezen döntés okairól.

Ezen okok azonban kiderülnek az Országgyűlés Törvényalkotási bizottságának 2016. december 8-i ülésének jegyzőkönyvéből, mely ülésen a bizottság azzal kapcsolatban foglalt állást, hogy Áder János köztársasági elnök a szélenergia-kapacitás növelésének a kérdését is érintő, a villamos energiáról szóló törvény módosítását célzó javaslatot megfontolásra visszaküldte az Országgyűlésnek. Az Országgyűlés 2016. december 12-én a kormány határozatát megszavazta, mely a Kérelmező álláspontja szerint a Reális Zöldek sikeres lobbitevékenységének köszönhető.

A Kérelmező a kérelmében előadta, hogy a kormány 2016 közepén határozott arról, hogy hazánkban befagyasztja a szélenergia-kapacitás növelésének a lehetőségét. A kormány elhatározásával szemben Áder János köztársasági elnök élt az alkotmányos jogával, a törvénymódosítást megfontolásra visszaküldte az Országgyűlésnek. A visszaküldött törvénymódosítási javaslatot az Országgyűlés Törvényalkotási bizottsága vitatta meg, és többségi szavazással a köztársasági elnök aggodalmát elutasította. Ezt követően a törvénymódosításra 2016. december 12-én, a plenáris ülésen került sor.

Az okok, melyek miatt a kormány befagyasztotta a szélenergia-növelésének lehetőségét, kiderülnek az illetékes bizottságok jegyzőkönyveiből. A Médiaszolgáltató e kérdéskört nem dolgozta fel, ezzel immár négy éve adósa a hallgatónak.

A közszolgálat másik adóssága *„a törvénysértés kategóriájába”* tartozik, ugyanis nem tesz eleget az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény 4. § (11) bekezdésében foglaltaknak, mely szerint:

„Az atomenergia alkalmazásával összefüggő alapvető, tudományos, technikai és egyéb ismereteket - a kockázatokra is kiterjedően - oktatni, valamint a közszolgálati hírközlés, a közművelődés útján az állampolgárokkal rendszeresen ismertetni kell.”

A Kérelmező álláspontja szerint ha az idézett rendelkezést betartaná a Médiaszolgáltató, úgy a szakember riportalanok véleménye a szélenergiát is érintette volna.

A Kérelmező előadta továbbá, hogy a „közszolgálat egyetlen műsorosztálya” sem dolgozta fel az elmúlt négy évben a megújuló energia használatának a kérdéskörét, emiatt a hallgatók nem értesültek arról a tényről, hogy a „megújuló” megnevezés félrevezető, hiszen igazi megújuló energia a természetben nem létezik. Ezt követően a Kérelmező ismertette nézetét a megújuló energia fogalmáról.

2. Az eljárás tárgyát képező tájékoztatásban elhangzottak ismertetése:

A Médiaszolgáltató Kossuth Rádió elnevezésű csatornáján 2020. február 5-én 6 órai kezdettel sugárzott „Jó reggelt Magyarország!” című műsorszám részét képező „Krónika” című műsorszámában 07:12:24-07:13:16 óra között közreadott híradásában a következők hangzottak el:

Műsorvezető: „A Párbeszéd és az LMP közösen bírálta a kormány energiapolitikáját.”

Hírolvasó: „Ungár Péter, az LMP képviselője kifogásolta, hogy a kormányzat még mindig nem tudta megindokolni, hogy miért nem engedik az új szélenergia-kapacitások létrehozását. Kocsis- Cake Olivio, a Párbeszéd képviselője pedig arról beszélt, a Fidesz 4000 milliárd forintot akar befektetni a paksi bővítésbe, a Párbeszéd pedig azt javasolja, hogy ezt a pénzt a paksi bővítés helyett fektessék a megújuló energiákba.”

Bejátszás (véltetően Kocsis-Cake Olivio): "A zöld javaslat sokkal klímabarátabb is, hiszen nem kerül tíz-tizenöt évbe, míg fölépítünk egy ilyen hatalmas erőművet, hanem a szél- és a naperőművek kiépítése sokkal kevesebb karbonkibocsátással jár. Emellett a zöld megoldás sokkal biztonságosabb is."

3. A kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményének alkotmányos értelmezése és szabályozása

Az Alaptörvény IX. cikk (2) bekezdése szerint „Magyarország elismeri és védi a sajtó szabadságát és sokszínűségét, biztosítja a demokratikus közvélemény kialakulásához szükséges szabad tájékoztatás feltételeit”.

Az Alaptörvényben foglalt, a sajtó sokszínűségére vonatkozó kötelezettség részben a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményén keresztül valósul meg. A kötelezettség tartalmát az Smtv. 13. §-a és az Mttv. 12. § (1)-(2) bekezdése együttesen határozzák meg.

Az Smtv. 13. §-a szerint:

„A tájékoztatási tevékenységet végző lineáris médiaszolgáltatások kötelesek a közérdeklődésre számot tartó helyi, országos, nemzeti és európai, valamint Magyarország polgárai és a magyar nemzet tagjai számára jelentőséggel bíró eseményekről, vitatott kérdésekről az általuk közzétett tájékoztató, illetve híreket szolgáltató műsorszámokban kiegyensúlyozottan tájékoztatni. E kötelezettség részletes szabályait törvény az arányosság és a demokratikus közvélemény biztosítása követelményeinek megfelelően állapítja meg.”

Az Mttv. 12. § (1) és (2) bekezdései szerint:

„(1) A médiaszolgáltatások tájékoztatási tevékenységének meg kell felelnie az [Smtv. 13. §](#) szerinti kötelezettségnek.

(2) A tájékoztatás kiegyensúlyozottságát – a műsorszámok jellegétől függően – az egyes műsorszámokon belül, vagy a rendszeresen jelentkező műsorszámok sorozatában kell biztosítani.”

Az Smtv. tehát a kiegyensúlyozottság követelményét a tájékoztatási tevékenységet végző lineáris médiaszolgáltatások által közzétett tájékoztató, híreket szolgáltató műsorszámaival kapcsolatban fogalmazza meg.

A törvény rendelkezése szerint ezeknek a műsorszámoknak a közérdeklődésre számot tartó helyi, országos, nemzeti és európai, valamint Magyarország polgárai és a magyar nemzet tagjai számára jelentőséggel bíró eseményekről, vitatott kérdésekről kiegyensúlyozottan kell tájékoztatást adniuk.

A kiegyensúlyozott tájékoztatás kötelezettsége, amely a demokratikus közvélemény kialakulásához szükséges megfelelő tájékoztatás megteremtését segíti elő, nem jelenti a szerkesztői szabadság aránytalan korlátozását. Azt ugyanis, hogy mely események tartanak számot a közérdeklődésre, azaz mely eseményekről készül beszámoló az egyes műsorszámokban, kizárólag a szerkesztő, illetve a médiaszolgáltató döntheti el, tehát nem létezik egyes eseményekről való beszámolási kötelezettség, és a kiegyensúlyozott tájékoztatás csak a ténylegesen közzétett tartalmak vonatkozásában vizsgálható.

A kiegyensúlyozott tájékoztatás követelménye alapján a nyilvánosságot érintő ügyekről szóló tájékoztatásnak, híradásnak meg kell jelenítenie a szembenálló nézeteket, tehát egy adott kérdéssel összefüggésben megfogalmazott releváns álláspontokat a közösség számára össze kell gyűjteni és be kell mutatni.

A kiegyensúlyozott tájékoztatással kapcsolatos szabályozás értelmében a kérelmezőnek mind a médiaszolgáltatóhoz küldött kifogásban, mind a hatósághoz intézett kérelemben azt kell megjelölni, hogy mely létező, releváns, ellentétes álláspont nem került ismertetésre a kifogásolt tájékoztatásban. Ez a kötelezettség abban az esetben is fennáll, ha nem az álláspont képviselője, hanem bármely más néző (hallgató) tesz kifogást egy híröszeállítással kapcsolatban.

Az Smtv. alapján a kiegyensúlyozott tájékoztatás kötelezettségének (összefoglalóan) a közéleti kérdésekkel kapcsolatban, az ilyen híreket, tájékoztatást közzétevő műsorszámokban kell eleget tenni. Arra vonatkozóan nincs jogszabályi rendelkezés, hogy ezek milyen műfajú műsorszámok lehetnek, tehát a jogalkalmazás során a döntő kérdés nem a műsorszám műfaja, hanem a tájékoztatás, a hír közzétételének a megtörténte. Ettől függetlenül lehet annak is jelentősége, hogy a vizsgált műsorszám milyen módon közelített a témához, az milyen módon szerepelt benne.

Az Smtv. a „demokratikus közvélemény biztosítása érdekében” írja elő a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményét, vagyis a jogszabály meghatározza a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményének alkalmazási körét. Mindezzel összhangban állapította meg a Kúria Kfv.III.37.472/2013/11. számú ítéletében, hogy a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelménye nem terjed ki valamennyi, a nyilvánosság előtt zajló vitára vagy véleménykülönbségre. A Kúria előbbieken hivatkozott döntése alapján ahhoz, hogy egy adott tájékoztatással kapcsolatban felmerüljön a kiegyensúlyozott tájékoztatás kötelezettsége, azaz a szabály alkalmazható legyen, szükséges, hogy a tájékoztatás tárgya, tartalma összefüggésben álljon a demokratikus közvélemény igényeivel, szükségleteivel.

A demokratikus nyilvánosság számára fontos kérdések köre rendkívül szerteágazó, taxatív felsorolásuk még általános jelleggel sem lehetséges. Az Smtv. szerint kiterjed a kiegyensúlyozott tájékoztatás kötelezettsége minden, „a közérdeklődésre számot tartó helyi, országos, nemzeti és európai, valamint Magyarország polgárai és a magyar nemzet tagjai számára jelentőséggel bíró eseményről, vitatott kérdésről” szóló tájékoztatásra. Azaz, nem pusztán a közvetlen „politikai” vonatkozással bíró ügyek tartoznak ide, hanem általában a közéleti kérdések.

A „*Jó reggelt Magyarország*”, illetve a „*Krónika*” a Médiaszolgáltató hírműsorszámait, melyekkel szemben egyértelműen fennáll a kiegyensúlyozott tájékoztatás kötelezettsége.

Az Smtv. és az Mttv. vonatkozó szabályai alapján a tájékoztatás kiegyensúlyozottságának vizsgálata során a Médiatanács a hiányolt vélemény tekintetében az egyedi ügy tényállási elemei alapján elsődlegesen az alábbi szempontokat vizsgálja:

- a hiányolt vélemény releváns-e a közzétett tájékoztatás vonatkozásában,
- a hiányolt vélemény érdemben eltérő-e a közzétett álláspontokhoz képest, és

- a hiányolt vélemény megfelelő időben elérhető volt-e a médiaszolgáltató számára.

Amennyiben a Kérelmező által hiányolt álláspont a fenti feltételek bármelyikének nem felel meg, akkor a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelménye megsértése megállapításának sincs helye. Jogsértés megállapítására tehát csak az említett három feltétel együttes teljesülése esetén van mód.

4. A vélemény releváns volta a közzétett tájékoztatás vonatkozásában

A kiegyensúlyozott tájékoztatás követelménye nem értelmezhető úgy, hogy az alapján a médiaszolgáltatónak minden egyes álláspontot minden műsorszámban meg kell jelenítenie, valamennyi szembenálló nézet bemutatására ugyanis nem minden esetben van lehetőség. Ezt az értelmezést erősíti meg az Alkotmánybíróság az 1/2007. (I. 18.) számú határozatában. A szabályozás célja ugyanis arra irányul, hogy a jogszabályi rendelkezések biztosítsák a közönség számára, hogy közérdekű kérdésekben a releváns vélemények ismeretében alakíthassák ki álláspontjukat.

A közérdeklődésre számot tartó ügyeket érintő médiatartalmak vonatkozásában csupán a konkrét ügyhöz, a tárgyalta témához közvetlenül, szervesen kapcsolódó vélemény, különösen annak lényegi mondanivalója tekintetében merülhet fel a kiegyensúlyozott tájékoztatás kötelezettségének megsértése. Egy álláspont kifejtése során ugyanis annak képviselője egyéb, a tárgyalta témához nem kapcsolódó – és így a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelménye vizsgálatának szempontjából relevánsnak nem minősülő – véleményt is megfogalmazhat.

A fentiekre tekintettel tehát mindenképp a kifogással érintett tájékoztatás tárgyának, témájának meghatározása szükséges, ugyanis csak ennek alapján vizsgálható, hogy a Kérelmező által megjeleníteni kért álláspont – illetve annak egyes tartalmi elemei – a műsorszámban elhangzottak szempontjából relevánsnak minősül-e. Azaz, amennyiben egy álláspont a műsorszámban közzétett tájékoztatáshoz közvetlenül nem kapcsolódik, a kiegyensúlyozottság vizsgálata szempontjából nem minősülhet relevánsnak, ebből következően egy ilyen vélemény közzétételének hiánya nem vezethet a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményének sérelméhez sem.

Az érintett híradás arról szólt, hogy a Párbeszéd és az LMP közösen bírálta a kormány energiapolitikáját, mivel szerintük a kormány nem tudta megindokolni, hogy miért nem engedik az új szélerőenergia-kapacitások létrehozását. A Párbeszéd álláspontja szerint a paksi bővítés helyett a megújuló energiákba kellene befektetni, mert a szél- és a naperőművek fejlesztése klímabarátabb, rövidebb idő alatt megvalósítható és sokkal biztonságosabb is.

A tárgyi híradás lényegi mondanivalója tehát az volt, hogy a Párbeszéd és az LMP szerint az atomerőmű-bővítéssel szemben az energiatermelésben inkább a megújuló erőforrásokra, ezen belül is a szél- és a naperőművek fejlesztésére kellene támaszkodni.

A.) A Kérelmező **kifogásból** megismerhető álláspontja szerint:

1. A kormány már megindokolta, hogy miért nem támogatja a szélerőenergia használatát, e döntés okairól azonban a Médiaszolgáltató nem számolt be.

B.) A Kérelmező **kérelemből** megismerhető álláspontja szerint:

2. A Médiaszolgáltató nem számolt be arról, hogy a köztársasági elnök által megfontolásra visszaküldött, a szélerőenergia-kapacitás növelésének a kérdését is érintő, „*A villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény*” módosításáról szóló javaslatról a Törvényalkotási bizottság 2016. december 8-án milyen indokok mentén alakította ki álláspontját, majd az Országgyűlés e javaslatról mely okokat figyelembe véve hozta meg döntését a 2016. december 12-i ülésén

(lásd „Az Országgyűlés 2016. évi őszi ülészsaka, december 12-13-I. ülésének naprendje”, 7. oldal)¹

3. A Médiaszolgáltató nem teljesíti az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvényben meghatározott, az atomenergia alkalmazásával összefüggő alapvető, tudományos, technikai és egyéb ismeretekről az állampolgárok felé történő tájékoztatási kötelezettségét, pedig ez a Kérelmező álláspontja szerint a szélenergiát is érinti.
4. A Médiaszolgáltató nem dolgozta fel a megújuló energia használatának kérdését, nem ismertette a megújuló energia pontos fogalmát.

A Médiatanács megállapította, hogy a Kérelmező fentebb ismertetett álláspontjának 3. és 4. pontjai nem állnak közvetlen, szerves kapcsolatban a tárgyi híradás lényegi mondanivalójával.

A lényegi mondanivaló ugyanis mindössze annyi volt, hogy a Párbeszéd és az LMP szerint az atomerőmű-bővítéssel szemben inkább a megújuló erőforrásokra, elsősorban a szél- és a naperőművek fejlesztésére kellene támaszkodni. Ezzel nem áll közvetlen összefüggésben az, hogy a Médiaszolgáltató milyen mértékű tájékoztatást nyújt hallgatóinak általában az atomenergia hasznosításának lehetőségeiről, s a szélenergia használatának kérdésköre egyébként sem áll szoros, szerves kapcsolatban az atomenergia-termeléssel (3. pont).

A lényegi mondanivalóval szintén nem áll közvetlen, szoros összefüggésben a megújuló energia használatának általános kérdése, vagy a megújuló energia pontos fogalmának meghatározása, hiszen az érintett híradás témája nem ez volt, hanem az, hogy a híradásban megfogalmazott vélemény szerint az energiatermelésben nem az atomerőművekre, hanem elsősorban a szél- és napenergiára kellene támaszkodni (4. pont).

A Médiatanács megállapította tehát, hogy a kérelmezői álláspont 3. és 4. pontjai nem relevánsak a közzétett tájékoztatás vonatkozásában.

5. A hiányolt vélemény eltérő tartalma a közzétett véleményhez képest

A Médiatanács a kérelmezői álláspont 1. és 2. pontjaival kapcsolatban ugyanakkor megállapította, hogy az e pontokban megfogalmazott vélemény relevánsnak minősül, hiszen közvetlenül, szervesen kapcsolódik a kérelemmel érintett híradás lényegi mondanivalójához, amely a napenergia mellett a szélenergia-kapacitás növelésének kérdésével függ össze.

Tekintettel arra, hogy a Kérelmező által hiányolt álláspont tehát részben releváns a közzétett tájékoztatás vonatkozásában, a Médiatanács azt vizsgálta, hogy a hiányolt releváns vélemény az adott tájékoztatásban ismertetett nézettől érdemben eltérő volt-e.

Nem határozható meg absztrakt módon, hogy hány, a témában álláspontját közlétező félnek és hány eltérő véleménynek kell teret adni a műsorszámban. Amennyiben több szervezet, társadalmi csoport, politikai párt is ugyanazon, vagy nagyban hasonló álláspontot képvisel egy adott ügyben, s azok között érdemi különbségek nem fedezhetők fel, abban az esetben elég csak az egyik ilyen szervezet vagy csoport álláspontját közzétenni. A törvényi szabályozás a különféle véleményeket és azok bemutatását védi a demokratikus közélet kialakítása és a közügyek megvitatásának elősegítése céljából, nem pedig az egyes vélemények megfogalmazóit.

A vonatkozó médiaigazgatási szabályozás alapján a médiaszolgáltató a kiegyensúlyozott tájékoztatás körében nem köteles egy adott ügyvel kapcsolatban valamennyi létező álláspontot

¹ https://www.parlament.hu/documents/10181/56621/NR20161212_elfogadott.pdf/89f58e03-f0a1-421e-836a-fd37c9069e53

felderíteni, a médiaszolgáltatónak nem kötelezettsége, hogy minden egyes nyilvánosságra hozott véleményt, azok képviselőivel együtt megjelenítsen. A médiaszolgáltatónak a kiegyensúlyozott tájékoztatáshoz szükséges – a fentiek szerint az adott hír vonatkozásában releváns, és – egymástól eltérő véleményeket kell bemutatnia, vagy legalább utalni arra, hogy léteznek ilyen, eltérő nézetek. Az egyes véleményeknek, és nem azok képviselőinek kell a médiatartalomban megjeleníteniük, így több, azonos vagy nagyban hasonló vélemény megléte esetén a szerkesztő választhat valamely nézet több képviselője közül, akit az adott műsorszámában szerepeltet, vagy akinek a véleményét maga tolmácsolja.

A Médiatanács megállapította, hogy a Kérelmező által hiányolt álláspont a mondanivalóját tekintve érdemben eltért az érintett híradásban elhangzott állásponttól.

„A villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény” módosítását célzó törvényjavaslat vitája során elhangzottakból ugyanis az derül ki, hogy a kormány – mely a napenergia- és a geotermikus energia-termelést Magyarország számára kedvezőnek tartja ugyan – de a további szélerőmű telepítést alapvetően nem, vagy csak feltételekhez kötötten támogatja:

Országgyűlési Napló 32087 hasáb, harmadik bekezdés: „... a kormány képviselője két dologra hívta fel a figyelmet. Egyrészt a napenergia- és a geotermikus energia-termelés Magyarország számára kedvezőbb, mint a szélenergia-termelés. Ahogy a bizottsági ülésen is elhangzott, a szélerőművi kapacitások tekintetében Magyarországon a már beépítésre került szélerőművek esetén azt látjuk, hogy kihasználtságuk a meglévő kapacitások esetén csak 25 százalékos, ami mindenképpen azt indokolja, hogy a további erőművek csak megfelelő megfontolás után kerüljenek megépítésre”.²

Ezzel szemben a híradásban elhangzott álláspont szerint a napenergia mellett elsősorban a szélerőművek létesítését kellene támogatni.

Ezen álláspontok tehát (a kormány véleménye és a híradásban megfogalmazott álláspont) különböznek egymástól.

6. A hiányolt vélemény nyilvánosságra kerülésének időpontja

Az Smtv. 13. §-ában, valamint az Mttv. 12. § (1) és (2) bekezdésében foglaltakkal kapcsolatban megállapítható, hogy a médiaszolgáltató csak a műsorszám szerkesztésekor már ismert adatokra lehet tekintettel. Ezt az értelmezést erősíti meg a rádiózásról és televíziózásról szóló 1996. évi I. törvény (a továbbiakban: Rttv.) kiegyensúlyozott tájékoztatást előíró rendelkezésével összefüggésben a Legfelsőbb Bíróság BH2005. 80. sz. eseti döntése, mely szerint: „*híradó műsorszám esetén a műsorszolgáltatónak csak a szerkesztéskor már ismert adatok tekintetében kell eleget tennie a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményének.*” Az Rttv.-ben foglalt rendelkezés és a hatályos jogszabályi előírás tartalmának egyezésére tekintettel a Legfelsőbb Bíróság döntésében foglalt jogértelmezés a jelen ügyben is alkalmazandó.

A fentiek alapján a Médiatanács megvizsgálta, hogy a Kérelmező által hiányolt, releváns és a tájékoztatásban ismertett állásponttól érdemben eltérő vélemény mikor került nyilvánosságra, azaz a Médiaszolgáltatónak volt-e reális lehetősége, illetve **volt-e arra vonatkozó kötelezettsége**, hogy a kifogásolt híradásokban megjelenítse ezen véleményt.

A Médiatanács megállapította, hogy a Kérelmező által hivatkozott 2016. december 12-i országgyűlési ülésnapon lezajlott vita, valamint a törvényjavaslatot előzőleg megfontolásra visszaküldő köztársasági elnök álláspontjával összefüggő, a Törvényalkotási bizottság 2016.

² <https://www.parlament.hu/documents/10181/56618/ny161212/ac82a126-d44e-4c1e-92f6-51cdefc88dce>

december 8-i ülése több mint három évvel megelőzte a kifogásolt híradás közreadását. A Médiatanács álláspontja szerint az ilyen jelentős, azaz jelen esetben években mérhető időtartam már kívül esik azon, melyen belül ésszerűen elvárható lett volna a Médiaszolgáltatótól, hogy műsora szerkesztése során a hivatkozott üléseken elhangzott véleményekre figyelemmel legyen.

A kiegyensúlyozott tájékoztatásra vonatkozó kötelezettség tekintetében az időmúlás rendkívüli jelentőséggel bír, hiszen például a naponta jelentkező hírműsorszámok esetében – mint amilyenben egyébként a kérelemmel érintett híradás is szerepelt – a Médiaszolgáltató általában aktualitásokról számol be, amelyek egy későbbi műsorszámában már esetleg nem érdekesek, nem bírnak hírértékkel a közönség számára. Az Mttv. 181. §-ában meghatározott speciális, rövid eljárási határidők azt a célt szolgálják, hogy a sérelmes helyzet minél rövidebb időn belül orvoslást nyerjen, hiszen a közönség érdeke az, hogy mihamarabb hozzájusson a kiegyensúlyozott tájékoztatást biztosító információkhoz.

Mindez azt is jelenti, hogy a Médiaszolgáltatónak műsora szerkesztésekor egy adott témával kapcsolatban az aktuális információkra kell tekintettel lennie. Arra vonatkozóan ugyan nincs jogszabályi rendelkezés, hogy a Médiaszolgáltatónak a műsorát megelőző milyen időintervallumot kell figyelembe vennie annak megállapítása érdekében, hogy volt-e olyan közzétett (azaz a Médiaszolgáltató számára hozzáférhető) releváns - tehát a témához szorosan kötődő - vélemény, melyről számot kell adnia, mindazonáltal a fentebb írtakra tekintettel megállapítható, hogy ez az időtartam az adott tájékoztatás aktualitása szempontjából mindenképpen egy ésszerű időtartamot kell, hogy jelentsen. Az pedig, hogy a Médiaszolgáltató egy adott híradásban esetleg az időmúlás ellenére is be kíván-e számolni egy ilyen véleményről, vagy nem, a szerkesztői szabadságába, és nem a kiegyensúlyozott tájékoztatás körébe tartozó kérdés.

A Médiatanács azon kérelmezői állásponttal összefüggésben, miszerint „a közszolgálat egyetlen műsorosztálya” sem dolgozta fel a megújuló energia kérdéskörét, megjegyzi, hogy kiegyensúlyozottsági eljárás csak az adott médiaszolgáltató egy bizonyos konkrét műsorszámával kapcsolatban, konkrétan megjelölt, hiányolt véleménnyel összefüggésben indulhat, a Médiaszolgáltató műsorfolyama általános kiegyensúlyozottságának vizsgálata hatósági eljárás tárgya nem lehet.

A Médiatanács ezzel összefüggésben megjegyzi továbbá azt is, hogy az Mttv. 3. §-ában rögzített, az előzőekben már említett szerkesztői szabadság keretei között a Médiaszolgáltató szabadon határozza meg, hogy egy adott műsorszámának mi legyen a tartalma, témája, vagy, hogy egy adott témát milyen mélységben kíván bemutatni. A Kérelmező ezért nem támaszthat igényt arra, hogy a Médiaszolgáltató egy, a Kérelmező által fontosnak vélt témát ismertessen.

A Médiatanács a fentiekben kifejtettekre tekintettel megállapította, hogy **a Médiaszolgáltató a kérelemmel érintett híradással nem sértette meg a kiegyensúlyozott tájékoztatás követelményét, ezért az Mttv. 181. § (1) bekezdése alapján, a 182. § u) pontjában foglalt hatáskörében a rendelkező részben foglaltak szerint döntött.**

Az eljárás során az Ákr. 124. §-a szerinti eljárási költség nem merült fel.

A jogorvoslatról szóló tájékoztatás az Ákr. 81. § (1) bekezdésén, a közigazgatási per indításának lehetősége az Ákr. 114. § (1) bekezdésén alapul. A közigazgatási per vonatkozásában az Mttv. 163. § (1) bekezdése, a (2) bekezdés c) pontja, a (3) és (6) bekezdése, a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: **Kp.**), a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban **Pp.**) és az E-ügyintézési tv. rendelkezései irányadóak.

A keresetlevél benyújtásának szabályait a Kp. 12. § (2) bekezdésének a) pontja, a 28. §-a, a 29. § (1) bekezdése, a 39. §-a, a 48. § (1) bekezdésének l) pontja, a Pp. 605. § (1) és 608. § (1) bekezdései és az E-ügyintézési tv. 9. § (1) bekezdése, az azonnali jogvédelemre vonatkozó rendelkezéseket a

Kp. 50. §-a, a tárgyalás tartására vonatkozó kérelemről szóló tájékoztatást a Kp. 77. § (2) bekezdése tartalmazzák.

Budapest, 2020. február 25.

A Médiatanács nevében
Dr. Karas Monika
elnök

Kapják:

1. személyes adat